

Прадеш (23%), 33 – в штаті Тамілнад (19%), 22 – в Карнатаці (13%), 20 – в штаті Махараштра (12%), 18 – в штаті Гуджарат (10%).

Найближчим часом Мексика має намір створити три спеціальні економічні зони в найбідніших районах країни. Вільні економічні зони будуть розташовані в південних штатах Герреро, Чьяпас, і Оахака, призначені для стимулювання розвитку в цих бідніших регіонах. Компанії, що розташовуватимуться у цих ВЕЗ, виграють від звільнення від ПДВ і податків на зовнішню торгівлю. Крім того ставка податку на доходи фізичних осіб не буде перевищувати 12%, а компанії сплачуватимуть податок не більше 16 %.

Цікавим і досвід східноєвропейських країн щодо створенні і розвитку ВЕЗ. Так, У Польщі функціонує 14 СЕЗ з 650 компаніями-резидентами. З Німеччини, Нідерландів, Італії, Великобританії, Швеції, Республіки Корея інвестовано у ці утворення більше 1,8 млрд.дол. В рамках ВЕЗ працює понад 50 тис. осіб. Провідними галузями економіки ВЕЗ є послуги, торгівля, будівництво, складські послуги, промисловість, туризм.

Література:

1. Михайловська О.В. Еволюція вільних економічних зон: світовий досвід // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 12. – С. 102-112.

2. Вільні економічні зони: світовий досвід і українська практика: Навчальний посібник. // Ред. І.Ю. Сіваченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 485 с.

3. Створення зони вільної торгівлі Китай-АСЕАН забезпечує великі комерційні можливості галузі послуг Сянган. // Офіційне видання Агентства Синьхуа. – 09 квітня 2015 року.

ВІЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ЗОНА ЯК ЗАПОРУКА СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РІВНІ

*Попадинець О.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Вільна економічна зона (ВЕЗ) – це частина національної території країни, де встановлено спеціальний правовий режим економічної діяльності та порядок застосування законодавства країни, орієнтований на посилення зовнішньоекономічних зв'язків шляхом активного стимулювання процесу залучення іноземного капіталу.

На думку міжнародних експертів, до функції ВЕЗ в Центральній і Східній Європі слід віднести:

- перехід від централізованої економіки до орієнтованої на ринок;
- зменшення залежності підприємництва від бюрократії;
- різноманітність форм власності, підприємництва та підприємств;
- ліквідацію монополії зовнішньої торгівлі;

- повніше задоволення потреб споживачів у товарах, а виробників – у новій техніці і обладнанні;

- посилення міжнародного поділу праці і залучення країни до глобальної економіки.

Функціонування сьогодні більш ніж 700 ВЕЗ практично у всіх країнах світу активно впливає на загальноекономічні процеси – збільшуються обсяги виробництва товарів і послуг, активність і ефективність зовнішньоекономічного обміну, зростає чисельність зайнятих, підвищується рівень життя населення та ін. На сьогодні більшість ВЕЗ сконцентровані в країнах, що розвиваються, а частка виробленої на їх території продукції перевищує 12% загального обсягу світової торгівлі.

Чи не першою у світі законодавство про створення ВЕЗ було прийнято у Південній Кореї, наслідком чого стало створення ВЕЗ в районах країни, що наближені до моря.

Тільки на території США існує більш ніж 300 ВЕЗ різної орієнтації. Вони функціонують в таких містах як: Нью-Йорк, Чикаго, Сан-Франциско, Бостон та ін. Загальним для них є пільги підприємцям у вигляді скасування чи зменшення податків.

Вдалиий досвід створення і функціонування ВЕЗ мають Англія і Франція. Розповсюджені вони і в індустріальних країнах Тихоокеанського регіону: в Тайвані, Сінгапурі, Гонконгу та ін. Серед країн, що розвиваються це: Мексика, Шрі-Ланка, Гана, ОАЕ.

Значну підтримку створення ВЕЗ отримало в країнах Східної Європи: в Угорщині, Болгарії, Польщі. Вражає успіх Китаю: тут налічується п'ять великих спеціальних зон, 14 відкритих міст і 10 зон економічного і науково-технічного розвитку. Стрімкий зрост економіки Китаю в останні десятиліття не має аналогів у світовій економіці. З моменту, як Китай започаткував політику «відкритих дверей» і розпочав реформи в 1978 році, китайський ВВП зростає у середньому на 9% на рік. Ще більш швидкими темпами збільшується обсяг експорту країни. Значно покращився і показник ВВП на душу населення.

Сучасні ВЕЗ китає мають наступні риси:

- стрімкий та самостійний економічний розвиток на принципах ринкової економіки;

- залучення іноземні капіталовкладень;

- орієнтація виробництва на експорт, широке використання імпортової сировини;

- охоплення величезних національних регіонів;

- активна взаємодія ВЕЗ і решти території країни;

- продумана податкова система з урахуванням регіональних особливостей ВЕЗ.

Разом з тим, розглядаючи фінансово-економічні аспекти створення ВЕЗ і відповідний досвід зарубіжних країн, потрібно враховувати, що даний процес є дорогою справою, так як їх організація і функціонування пов'язані зі значними інвестиціями. Орієнтованої сумою інвестицій у ВЕЗ є приблизно 5тис.дол. на

одне робоче місце. Отже, для створення стандартної зони, яка охоплює 10 тис. робочих місць необхідно приблизно 50 млн. дол.

Однак процес функціонування окремих ВЕЗ, короткостроковість періоду їх створення (1-2 роки), швидкий вихід на повну потужність і окупність капіталовкладень в цілому свідчать про позитивні результати діяльності ВЕЗ і про можливість їх органічного поєднання з загальнодержавної економічної політикою.

Література:

1. Михайловська О.В. Спеціальні економічні утворення в системі міжнародних інтеграційних процесів: Монографія. – К.: Кондор, 2005. – 198 с.

2. Пахолко П.В. Вільні економічні зони і території пріоритетного розвитку як фактор економічного зростання регіонів // Економіка та держава. – 2014. – № 7. – С. 32-34.

3. Новицький В. Регулятивні стратегії відкритих економічних систем і глобальна конкуренція за ресурси // Економіка України. – 2016. – № 7. – С. 4-15.

ПІДПРИЄМНИЦТВО У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

*Пушкар Т.А, к.е.н., доцент
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова*

Сучасний етап розвитку світового господарства передбачає трансформацію розуміння сутності підприємництва як суспільно-економічного розвитку. Сучасна концепція підприємництва, базуючись на класичному підході, який визначає підприємництво як діяльність, що спрямовується на отримання прибутку на власний ризик і розсуд, передбачаю появу нових орієнтирів, цілей та завдання підприємницької діяльності. Виходячи із зазначеного, актуальним питанням сучасних досліджень підприємництва виступає формування новітньої парадигми підприємницької діяльності у глобальному світі.

Питанням становлення глобальної економіки, змін умов функціонування в умовах розвитку інтеграційних процесів, поглиблення глобалізації, підвищення ролі транснаціональних компаній, також визначення місця національної економіки у глобальному економічному просторі призначені наукові доробки провідних українських вчених В. Базилевича, Я. Жаліла, А. Кредісова, В. Сідоренка, Н. Стукало та інших [1-5]. Але ряд питань розвитку підприємництва в умовах розвитку глобалізаційних процесів лишаються невизначеними.

Мета даної роботи визначення особливостей становлення підприємництва у глобальному економічному просторі.